

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: Michal Šteyr

Název DP: Práce učitelů s učebnicemi ve výuce vlastivědy Datum posudku: 2.1.2019

Vedoucí práce	Oponentský
Posuzovatel: PhDr. Jana Stará, PhD.	Posuzovatel: PhDr. Jana Stará, PhD.

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Mezi A a C	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Drobné nedostatky	Chybějící odkazy v textu a/či seznamu literatury	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné překlipy a nedostatky v gramatice a stylistice	Výraznější nedostatky (doplnit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Diplomant si zvolil aktuální téma diplomové práce, které není zcela jednoduché pro zpracování, protože zvláště v ČR neexistuje dostatečné množství dostupných odborných publikací věnujících se tomuto tématu. Z tohoto důvodu oceňuji, že autor dodržel sevřenost tématu práce a nevykládá zbytné či všeobecně známé skutečnosti, které se k tématu práce vážou jen okrajově. Náročností tématu lze do jisté míry také omluvit nadměrné používání sekundárních zdrojů.

Autor zpracoval přehled zjištění k tématu, poznatky klade vedle sebe, snaží se je propojovat, občas je více či méně vhodně propojuje také s vlastními poznatky z praxe učitele ZŠ.

Některé formulační a stylistické obraty v práci nejsou dle mého názoru zcela šťastné a čtenář si klade otázku, jak má textu rozumět. K dalším otázkám vede čtenáře i občasné používání neobvyklých pojmů. Například cíl empirické části práce a z ní vycházející výzkumné otázky jsou dle mého názoru zřejmé (Jak užívají učitelé učebnice vlastivědy a jaké učebnice využívají a proč.), některé formulace však vedou čtenáře k pochybám, zda je tomu skutečně tak- např. na s. 52; text zvýraznila oponentka: „**Oporou** pro praktickou část je strukturovaný rozhovor, který bude následně podroben kvalitativní obsahové analýze. **Dílčím faktorem** výzkumné části je zjistit, jak učitelé a učitelky na I. stupni základní školy používají učebnice v hodinách vlastivědy... Primárním (?) cílem této výzkumné části a celé práce je zjistit, jak učitelé používají učebnice a učebnicové materiály ve výuce vlastivědy. Praktická část se bude podrobněji zabývat zapojením učitelů do výběru učebnic a spokojenosti respondentů se současnými učebnicemi, které používají. Sekundárním (?) cílem výzkumné části práce je zjistit, zda učebnice slouží učitelům při přípravách na hodinu a jim a žákům vyhovují. Součástí praktické části je i podrobnější zaměření (?) na práci s textem, a na další elektronické zdroje, které učitelé v přípravě či hodinách využívají. Zohledněna (?) bude i budoucnost využívání těchto zdrojů.

Design empirické části výzkumu, jak autor také uvádí, vychází z širšího výzkumu zaměřeného na výzkum užívání učebnic na 1. stupni ZŠ. Diplomant použil metodu rozhovoru s učiteli. Zaměřil se na získání dat od šesti učitelů s různou délkou praxe. Provedl pracné přepisy a obsahovou analýzu dat prostřednictvím softwaru MAXQDA. Způsob analýzy a interpretace dat jsou zdařilé, snad bych jen byla opatrnější vzhledem k počtu respondentů ohledně porovnávání učitelů (začínající x zkušení, ženy x muži) a při porovnávání výsledků výzkumu a vlastních zkušeností/názorů autora. Získaná data prostřednictvím metody rozhovoru autor netrianguloval a je si vědom toho, že by doplnění jiné výzkumné metody (např. pozorování) bylo dobré. Výsledky analýzy M. Šteyr porovnává se svou zkušeností učitele.

Empirická část práce dává nahlédnout do reality české primární školy a poskytuje vzdělavatelům učitelů a autorům učebnic zpětnou vazbu ohledně stanovování nároků na učitele, studenty učitelství

a poskytování podpory učitelům a studentům učitelství (nejen) v oblasti práce s učebnicovými materiály a tvorby individualizovaných učebních textů a úloh.

Pozn.

Autor bohužel zaměnil výzkumné a tazatelské otázky, ale jak bylo uvedeno výše, výzkumné otázky jsou do značné míry zřejmé.

Sovětský svaz v polovině 90. let již neexistoval (srov. s tvrzením na s. 13).

Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1. Souhlasíte s tvrzením, že učebnice do značné míry slouží učitelům jako kurikulární dokumenty? Zdůvodněte svoji odpověď vzhledem k výsledkům vašeho výzkumu.
2. Zhodnoťte návrh jednoho z respondentů, aby „se autoři učebnic dohodli a vydali jedinou učebnici vlastivědy“.

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE